

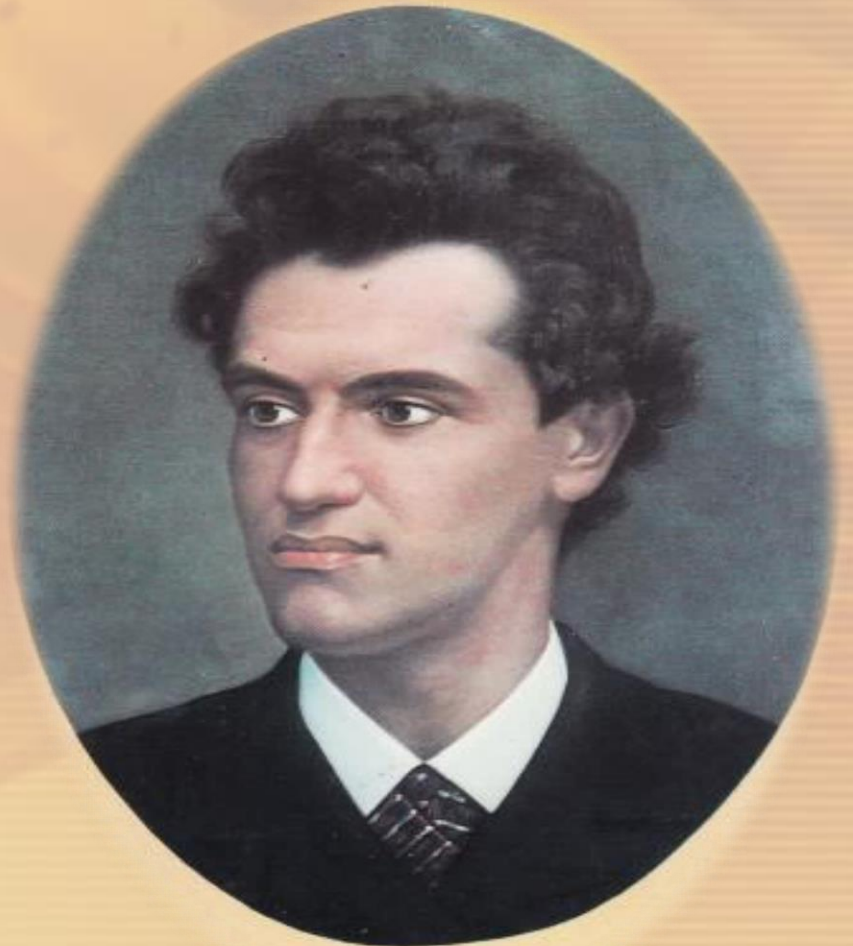

CIPRIAN PORUMBESCU

un cântăreț al neamului, compozitor român

(14 octombrie 1853 – 06 iulie 1883)

170 de ani de la naștere

SCURTĂ PREZENTARE A VIETII COMPOZITORULUI

Ciprian Porumbescu se naște la 14 octombrie 1853, la Sipotele Sucevei, într-o casă modestă de țară, ca fiu al Emiliei și al preotului Iraclie Golembiovski. Schimbă numele de familie în Porumbescu în 1881, atunci când ajunge stareț al Mănăstirii Putna.

A început studiul muzicii la Suceava și Cernăuți, conduce corul Societății Culturale „Arboroasa”.

Bursă de studii la „Konservatorium fur Musik” din Viena, dirijează corul Societății Studențești „România Jună”.

„Eram legat cu atâta duioșie și dragoste de patria mea, de casa mea părintească, încât îmi cădea întotdeauna greu să mă îndepărtez de ea chiar și pentru scurtă vreme. Că această patrie, această casă părintească, adică apropierea de cei dragi mi-a devenit tot mai scumpă, se înțelege de la sine...”

C. E. Prumbescu

Ciprian Porumbescu a fost arestat pentru activitatea sa politică, timp în care a scris piesele sale cele mai bune. Printre ele se numără „Rapsodia română pentru orchestră”, „Serenadă”, „La malurile Prutului”, „Altarul Mănăstirii Putna”, „Inimă de român”, „Gaudeamus Igitur”, „Odă ostașilor români”...

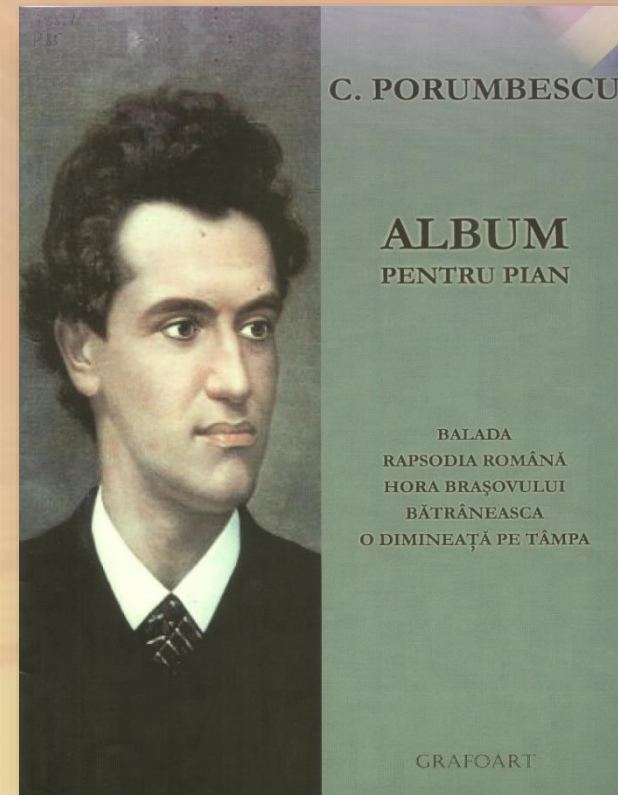
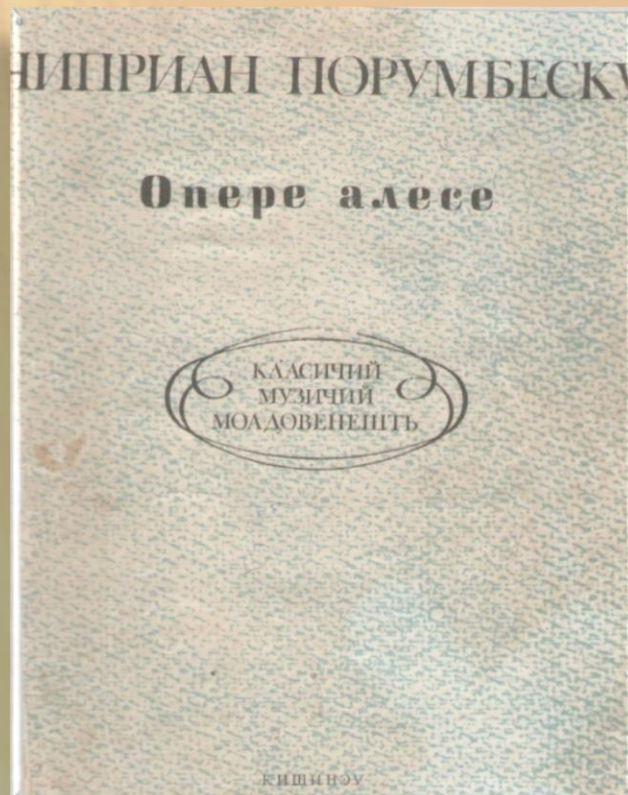
A compus muzica pentru celebrul cântec patriotic, „Pe-al nostru steag e scris Unire”.

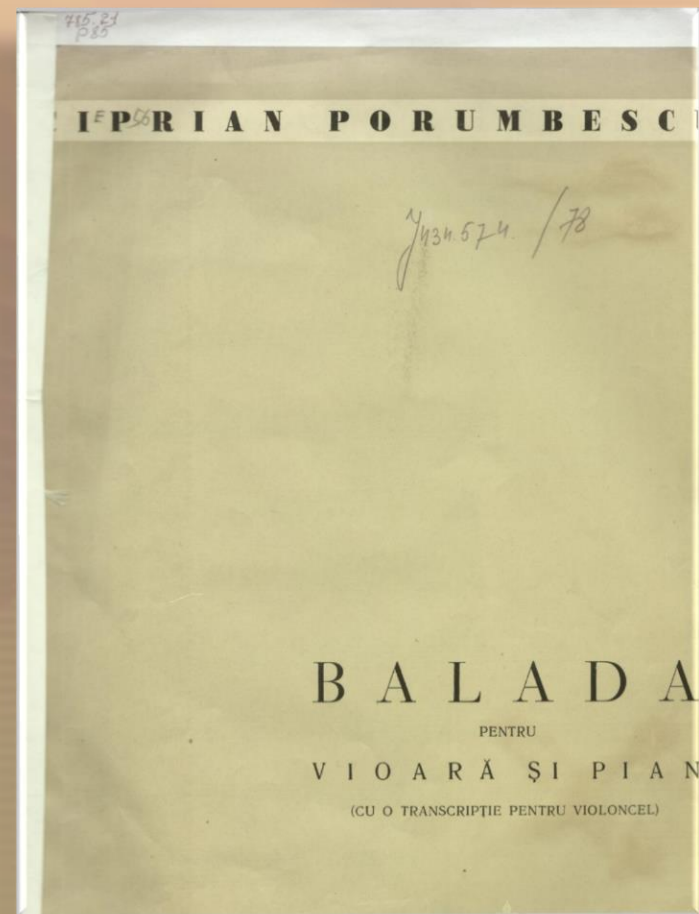
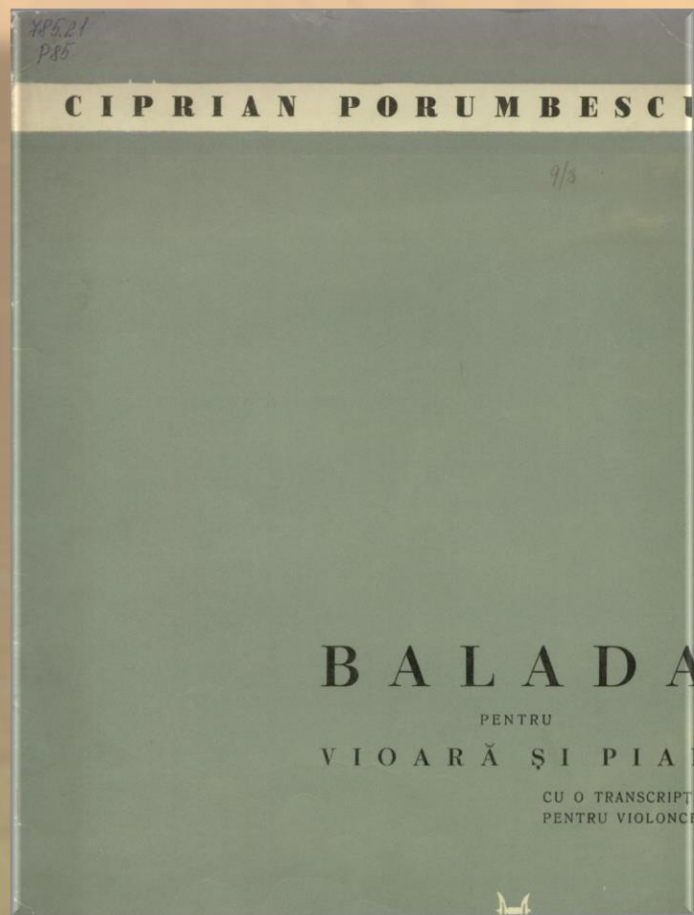
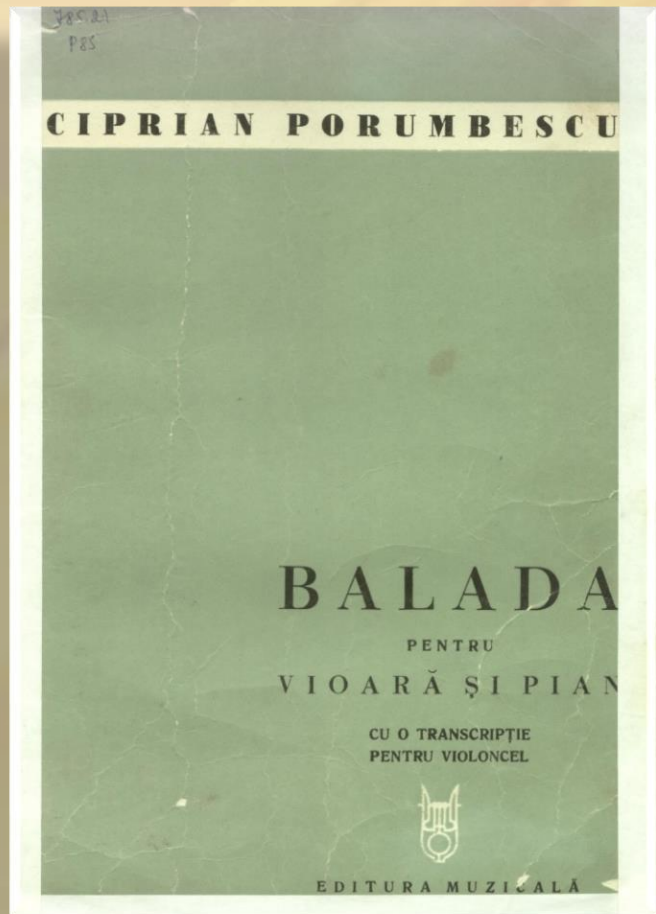
La doar 29 de ani, Ciprian Porumbescu, se stinge din viață, în casa de la Stupca, sat numit azi Ciprian Porumbescu în onoarea marelui compozitor, sub ochii tatălui său și ai surorii sale, Mărioara, la 6 iulie 1883.

CREAȚIA ARTISTICĂ

„Violonist și compozitor român, inserează tematici patriotice ca stil. Muzicianul cu destin romantic, ros de tuberculoză, bântuit de umbra unei iubiri imposibile, sensibil, visător, dintr-o familie modestă ...rămâne opera sa cea mai expresivă și plină de lirism...”

DOROȘ, Vasile. *George Enescu în constelația muzicii universale*. București: RAO, 2005, p. 40. ISBN 973-576-810-0.

781.1
P85

ciprian porumbescu

CORURI

EDITURĂ MUZICALĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR

781.1
P85

"CANTAREA ROMANIEI"

CORURI

DE
CIPRIAN PORUMBESCU

3-80

16/12/88

85

COPILITĂ DELA MUNTE

-Cântecul Ancăi-
Arie din Opereta „Crai Nou”

Compozitor C. Porumbescu

Tempo de horă

Voce

Pian

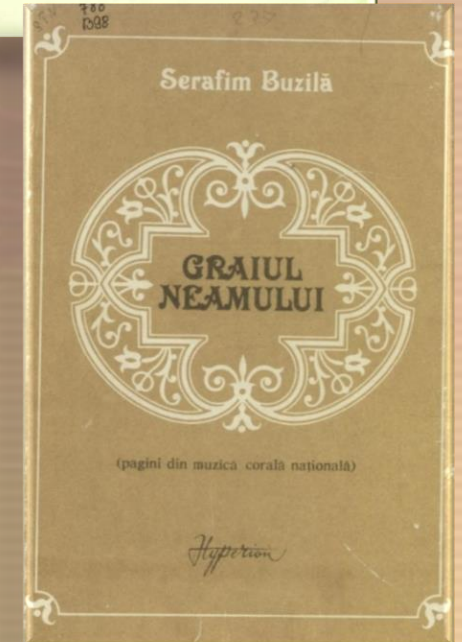
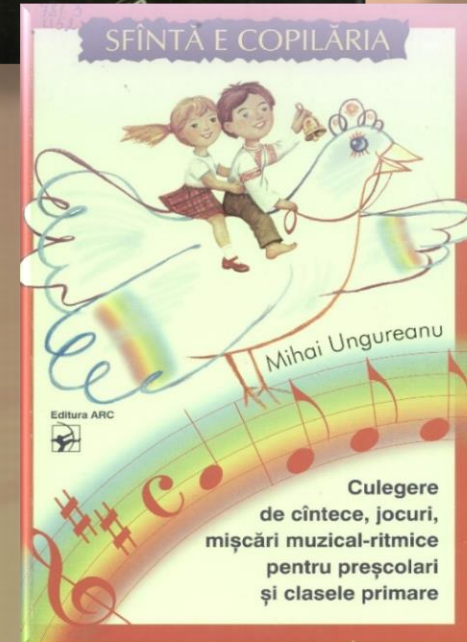
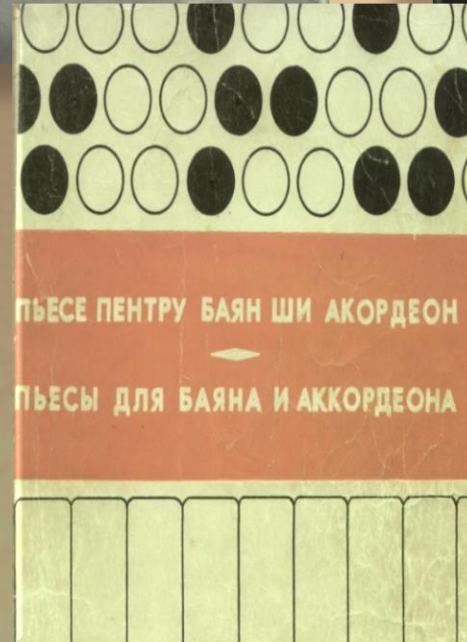
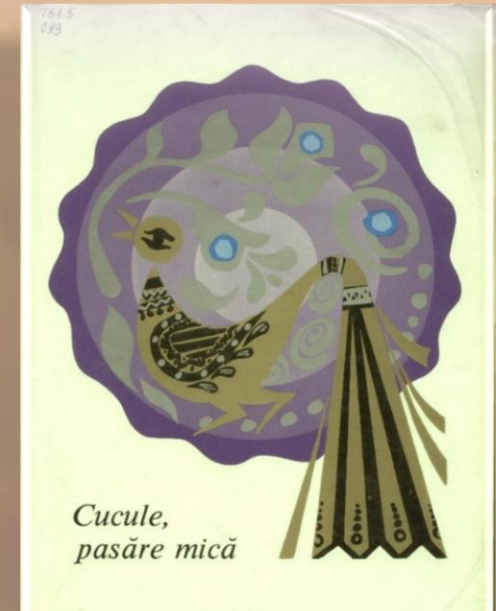
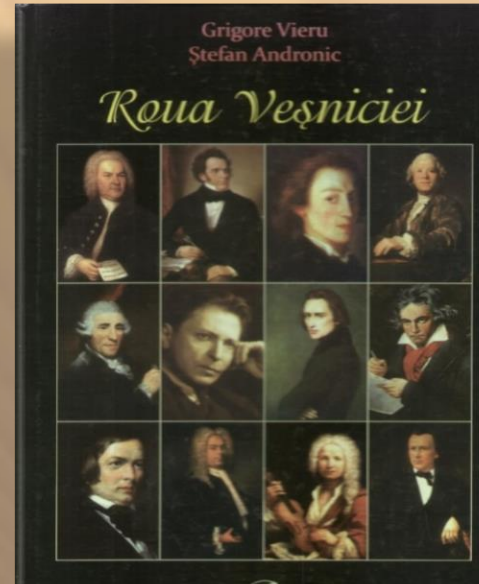
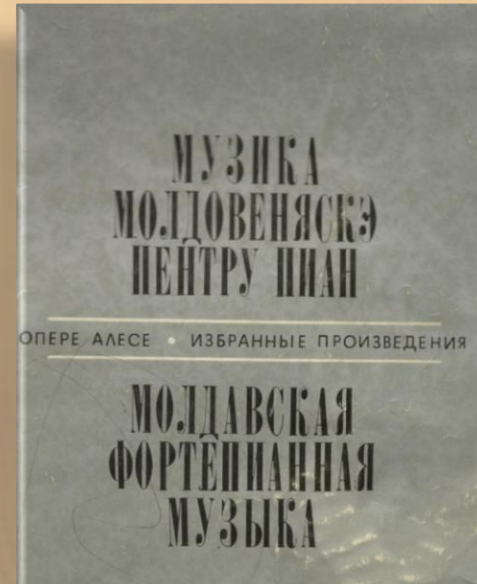
1087450

15

Unitatea de Editură
"Alina Rus"
Biblioteca Stiintifică
Fond principal

PREZENȚE ÎN CULEGERI

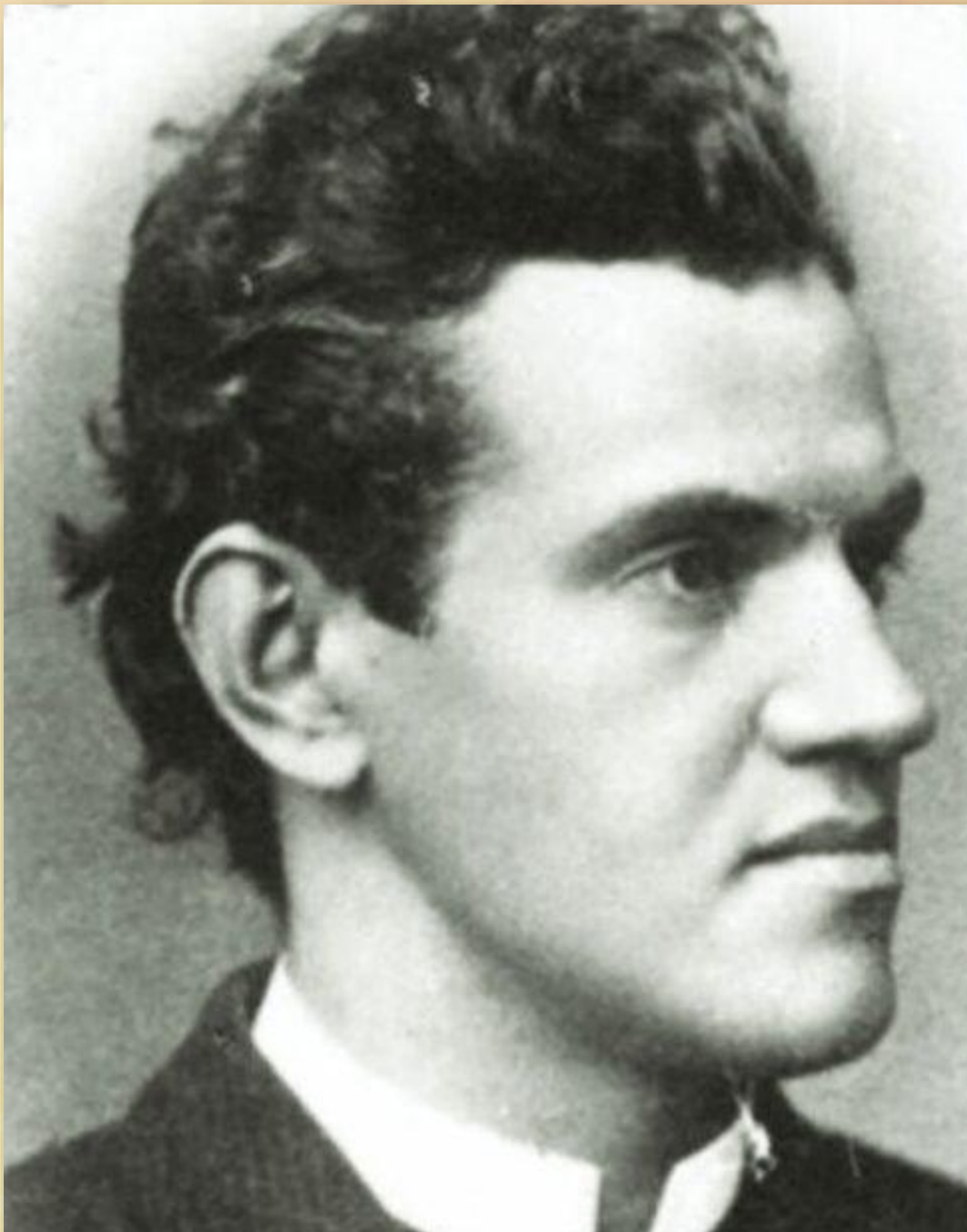

Cea mai frumoasă etapă a vieții sale artistice a fost la 11 martie 1882, când are loc premiera operei sale „Crai nou”, piesă în două acte scrisă pe textul poeziei poetului Vasile Alecsandri, în sala festivă a Gimnaziului Românesc din Brașov (astăzi Colegiul Național „Andrei Șaguna”), unde Ciprian Porumbesc a fost profesor de muzică.

În anul 2022, la 140 de ani de la prima reprezentare, pe scena Operei Naționale București a avut loc, în cadrul unui proiect, premiera spectacolului cu același nume, în regia lui Ioan Răzvan Dincă.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacția și Administrația:
București, str. nr. 34. — „Gazeta” nr.
București, Teatrul și Biserica.
Distribuție: Măgazinul „Gazeta” nr. 34.
pe anul 1882, pe 6 luni 1200, pe 3 luni 600,
și 400 pe 15 zile. — Dacă se dă pe
an și în avans.

Anul XLV.

Prețurile:
pentru 1 an, 6 lei; pentru 6 luni, 4 lei;
pentru 3 luni, 2 lei; pentru 15 zile, 40 cen-
turi. — Dacă se dă pe an și în avans,
se dă cu 10% mai puțin. — Dacă se dă
pe 15 zile, se dă cu 20% mai puțin.

Nr. 25. Dumineca 28 Februarie | 12 Martie 1882

Cu 1 Martie st. v. 1882 s'a început un nou abonament la

„Gazeta Transilvaniei“

care apare de trei ori pe săptămână, cu prețurile ce se vedu în fruntea foiei.

Prețurile anuale și semestrale de abonament și reclame sunt în afara prețului și în Administrația

Ba se pôte susține cu siguranță, că Ignatiev prevedea întru lucrurile a pune la ordine d'îel estinerea rebelului în adina și a înarcatu pe generalu Skobelev cu misiunea de a slăbi linia alava ardele pe cîmpul de război. —

Atita pentru progresul general al culturii în patrie, cât și pentru linirea sufletea a credincioșilor bisericești.

Diverse.

(Teatrul romanu în Brasiovu.)
O societate de diletanți va reprezintă pentru a două ora Dumineca în 28 Februarie st. v. (12 Martie st. n.) în sal'a cea mare a Gimnaziului romanu de aici **Opera** a **CRAIU-NOU** de **Vasile Alecsandri**; **musica** de **Ciprianu Porumbescu**. — **Prețurile**: **Fautenul** 1 fl.; **locu numerisatu parterre** 70 cr. **pe galeria** 1 fl.; **locu numerisatu parterre** 40 cr. **Bilete** se afla de **vîndi** arie **de reprezentatiune** în **edificiulu Gimnaziului** **dela 10—12 a m** și **dela 3—5 p. m.** **prețurile** **si s'er'a dela 7—8 la cassa**. **Inceputulu** **la 8 ore sera**. **Venitulu curatu este destinat** **pentru scopuri filantropice nationale.** — **Aranjatorii.**

In diploma
atentiuo e
europene. Bub
Berlinu in
intr'una a
lipsese pînă
Generalulu Sk
atata adevers, ca
saie cu Austria
dele victoriele
si locra si astazi
afelint'a Rusiei
lanarea regatulu
lipita, ca unu fel
se pune in pozitie
constitutie ei principa
Amu dinu ca an
leu'a facia de actulu
va face se cunoace
de gradulu de precanti
El bine, astazi vedeam
sai serbeacu este pri
sota de precautiune alu
locea ca a surprisau in
Bresburg.

Na fara ore-care ind
ula anglesu „Morning
clatu se intrebuinteze
a consentimentulu Gera
serbiloru oncurile regale,
statu inițiativ'a Rusiei,
coel'a pe care lu acortu
natiune austro-ungare, de a intrăina pe Serbi'a
cu cātra Rusi'a, aratand, cā si fara inițiativ'a
Rusiei s'a putatu implini Serbiatze dorintia a Serbi-

Metropoli'a
reprezentatiune
Metropoli'a
Urmarea acestei procederi, care numai constituțională nu se pôte nomi, este, că Reprezentatiunea înaltata dietei de către Excel. S'a Metropolitulu diferă în unele puncte de cān-

profesionele oia
introduca în rîndul
opa ce prin legisla
tatei năstru autono
mărie ce răsădit
§ 14); invidetia
năstruionale si ale
dese nici pe unu
năstruionale de a se
săsiore noi. In
e materiale ur
năstru-romana
săsiore unu nu
ce cultura de site este
perioai lucrurile. Cu dăruiri ai spre ac
pau inițiativă de instituta spre cultura intelectuală a
credincioșilor noi, pentru legea patriei năstruionale
si intrate prin jaramențulu Monarhului ? permițe „a
oculdu si rugulu inter năstruiale legiului Gări independen
dență si prin organizațulu năstruiale” învătăminte la
episcopulu si direcțiune culturii năstruiale (Art. IX :
1868 § 2).

P'gla ce este proiectulu de lege rîndimiale tade

SALA FESTIVĂ A GIMNAZIULUI ROMÂNESC, LOCUL PRIMEI REPRESENTAȚII A OPERETEI „CRAI NOU”

OPERA

CRAIU-NOU

de Vasile Alecsandri; musică de Ciprian Porumbescu.

PERSÓNELE:

Moș Corbu, cimpoier bătrân.	Anica, orfană.
Bujor, căpitan de jandarmi.	Dochița, tânăra țărănească.
Leonaș, tânăra.	Fete, flăcăi de munte.
Ispravnicul.	Jandarmi.

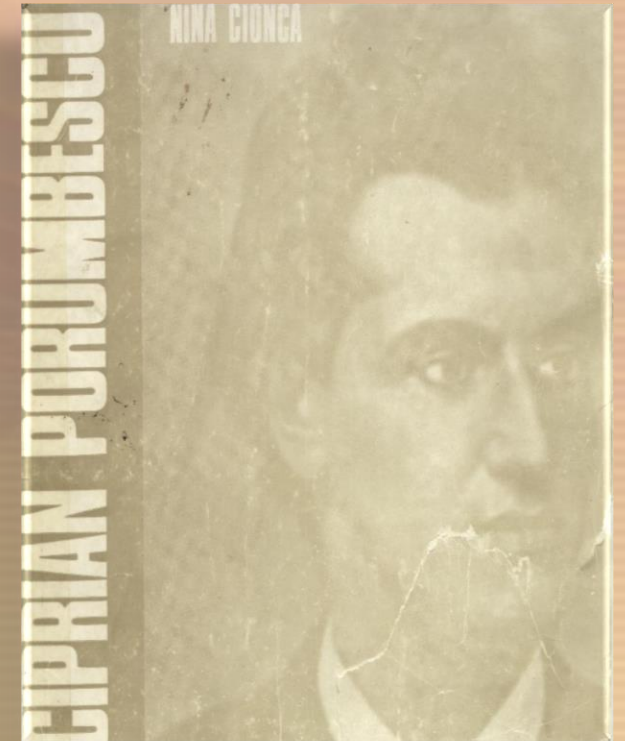
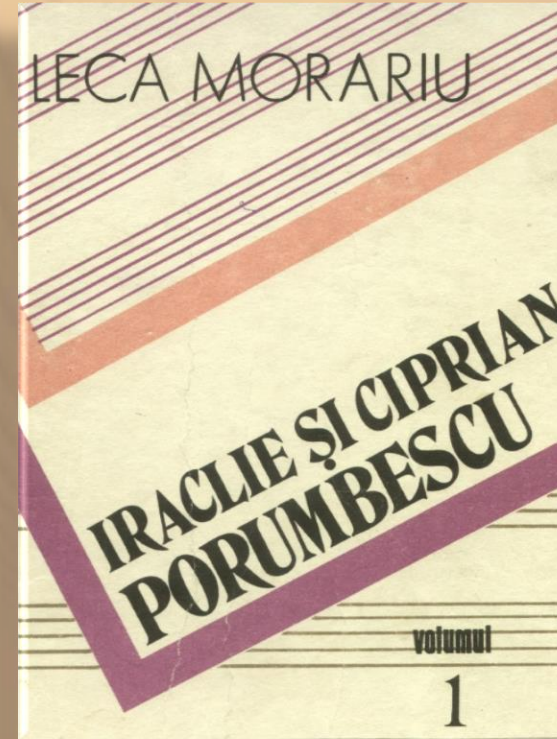
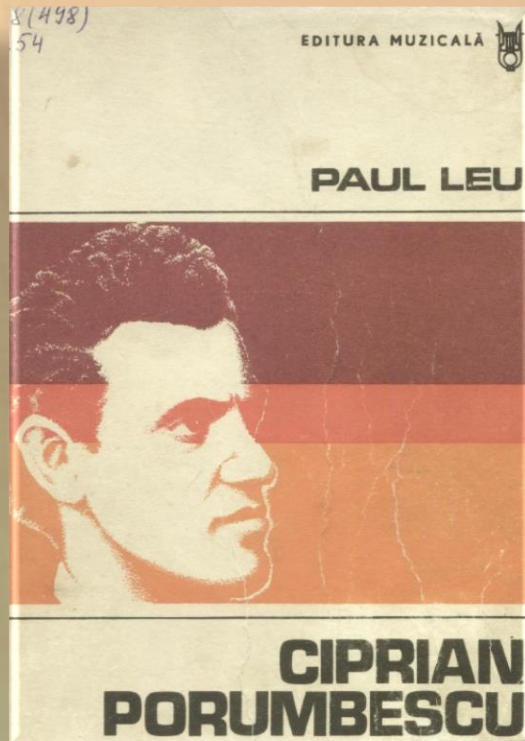
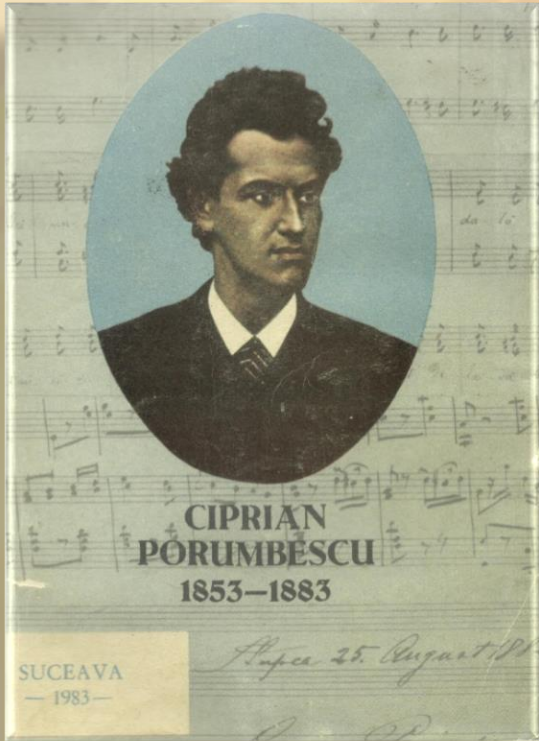
PREȚURILE:

Fauteuil 1 ll.; loc numerisat parterre 70 cruceri
pe galerie 80 cr.; entrée parterre 40 cr.

Billete se află de vânzare la librăria N. I. Ciurou și acasă la casa.

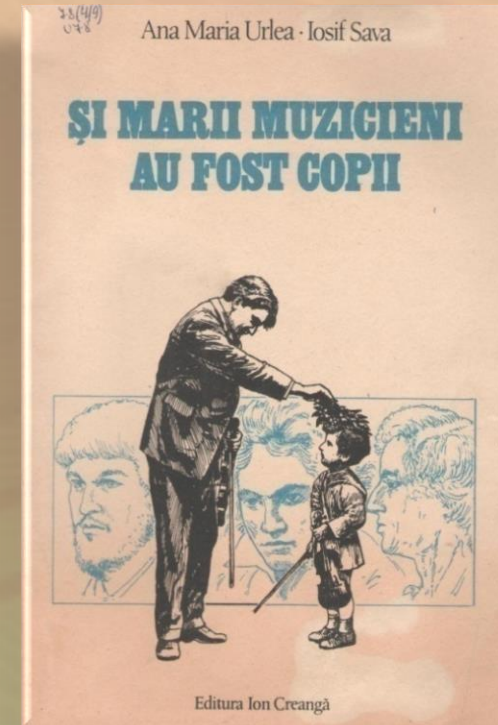
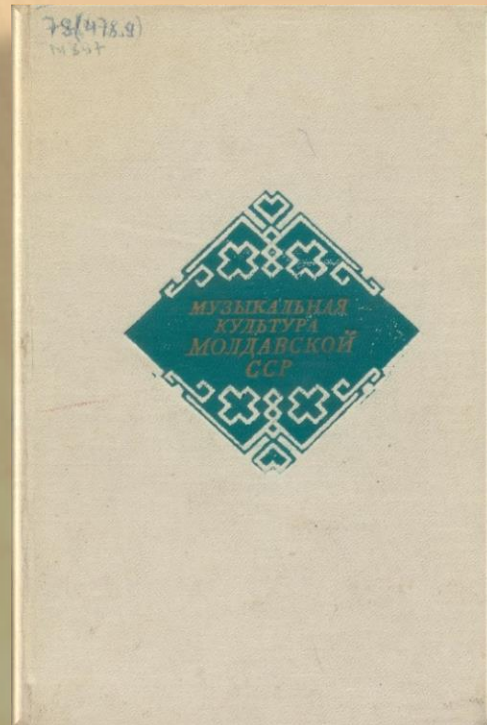
REFERINȚE CRITICE

„Porumbescu a adus, în compozițiile sale, tematici patriotice, elemente de expresivitate ce-l definesc ca stil, de o muzicalitate aparte, în care exprimă artistic o serie de trăiri personale, gânduri și idei, toate încadrate în epoca romantică a genului.

Teolog și mare patriot, Porumbescu a întruchipat în scurta sa existență, autenticul românesc cu tot ceea ce este mai frumos și mai pur – de la freamătul codrului, șoptirile dulci ale pâraielor, până la glasuri de buciurn care răsună a jale, definind un adevărat erou cu un destin romantic”.

<https://www.radioromaniacultural.ro/portret-ciprian-porumbescu-o-viata-plina-de-cautari-bucurii-si-neimpliniri-curmata-mult-prea-devreme/>

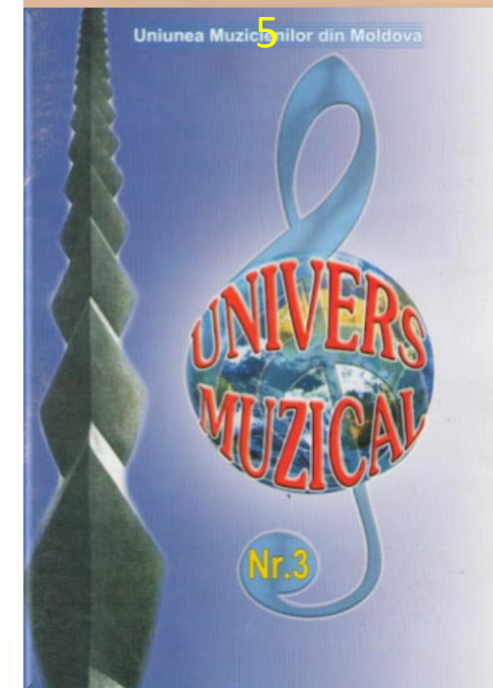
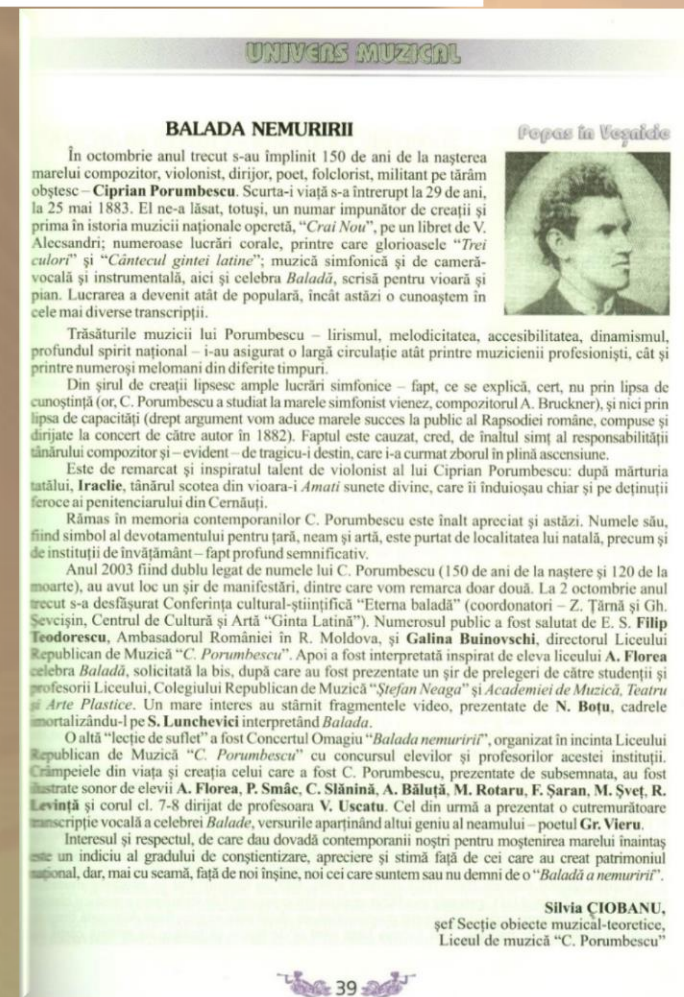

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

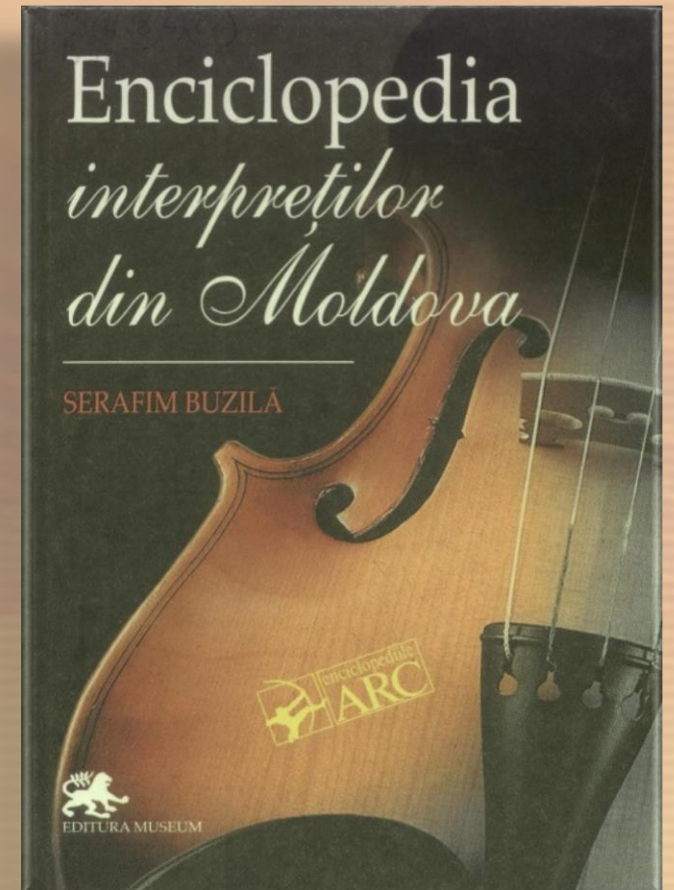
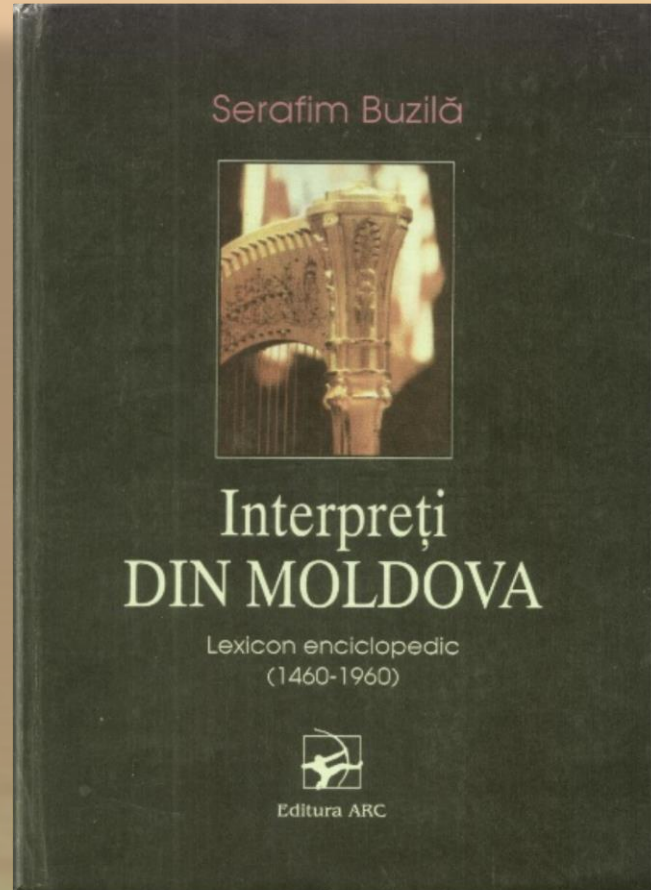
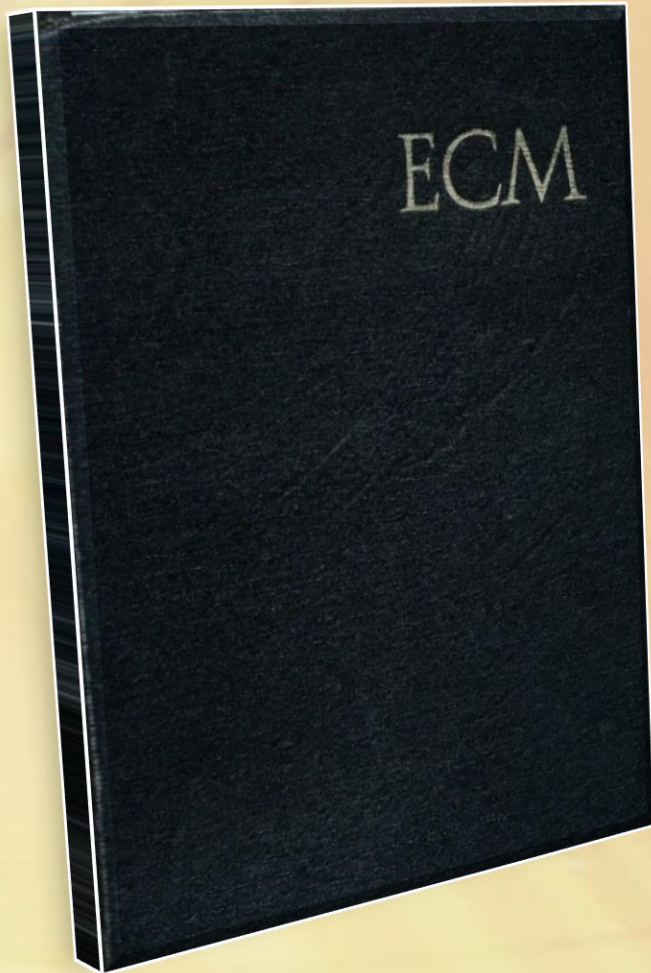
ISTORIOGRAFIE

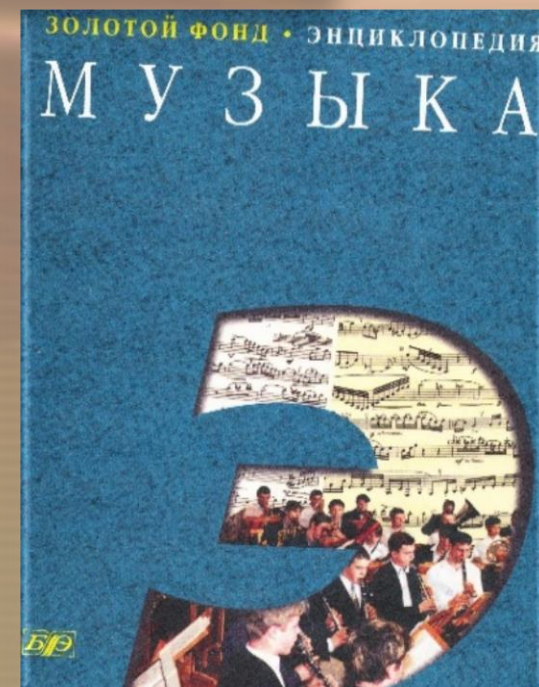
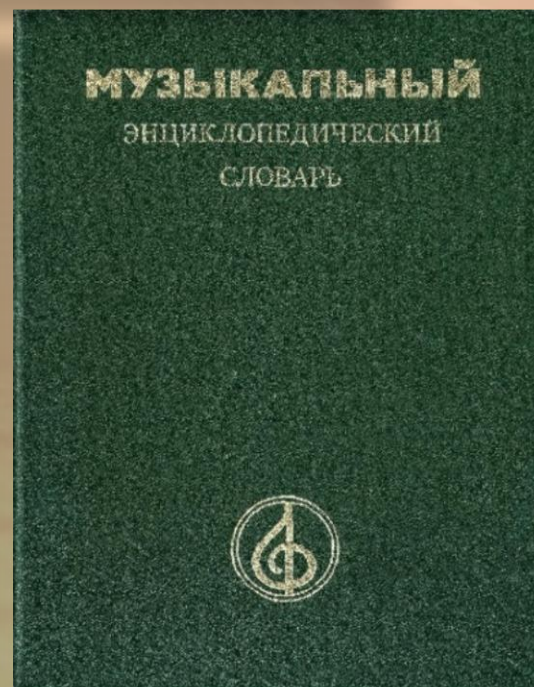
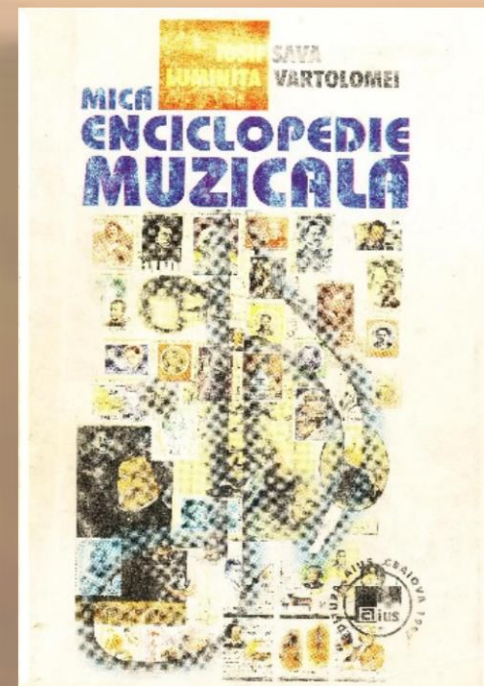
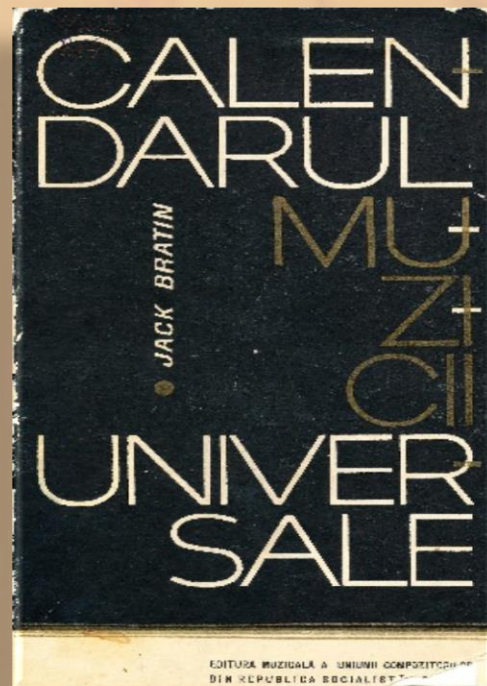
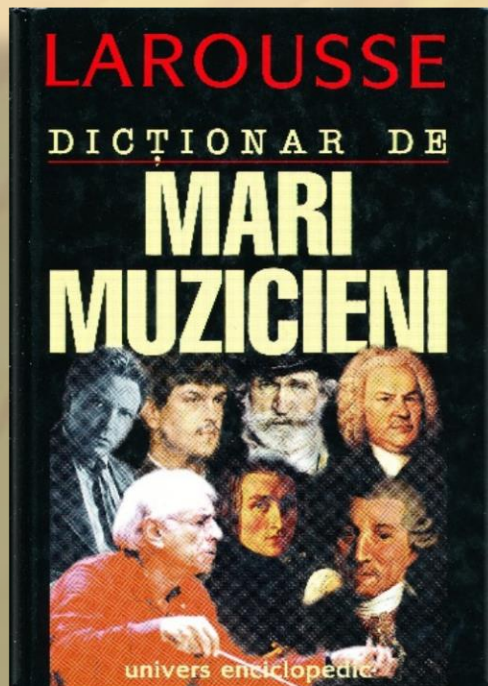
MUZICA

- Viorel COSMA – Texte și documente inedite. Istoria muzicii în autobiografia (XVI). Fondul Ciprian Porumbescu (II)

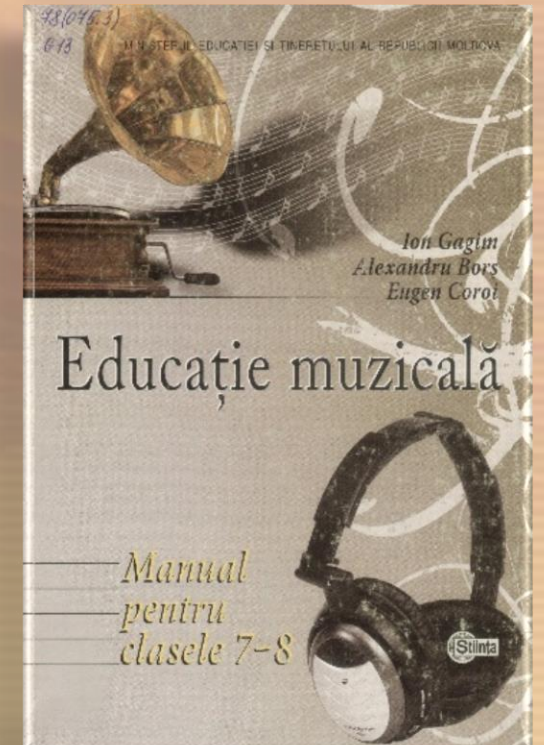
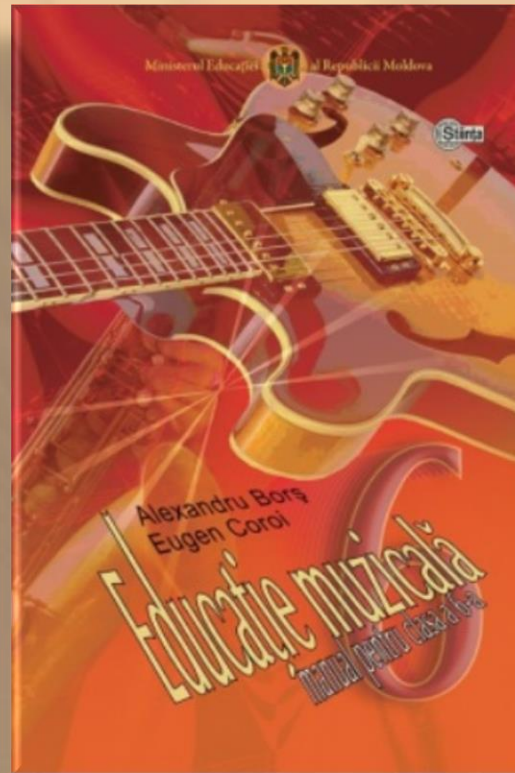
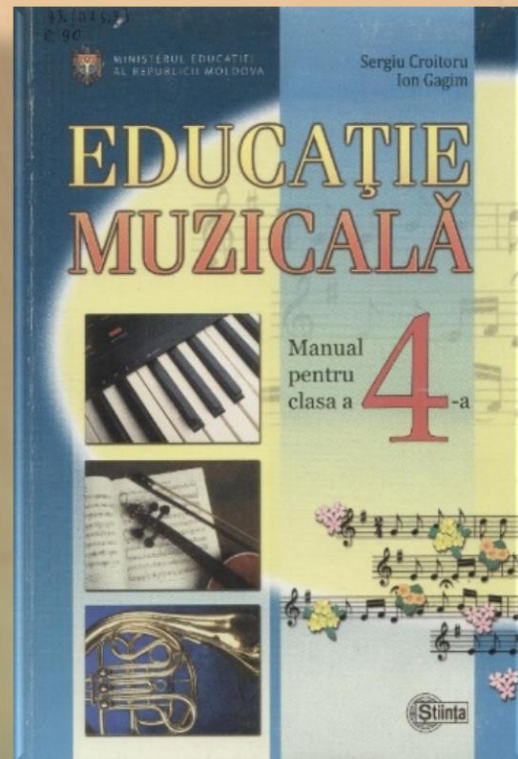

PREZENȚE ÎN SURSE DE REFERINȚE

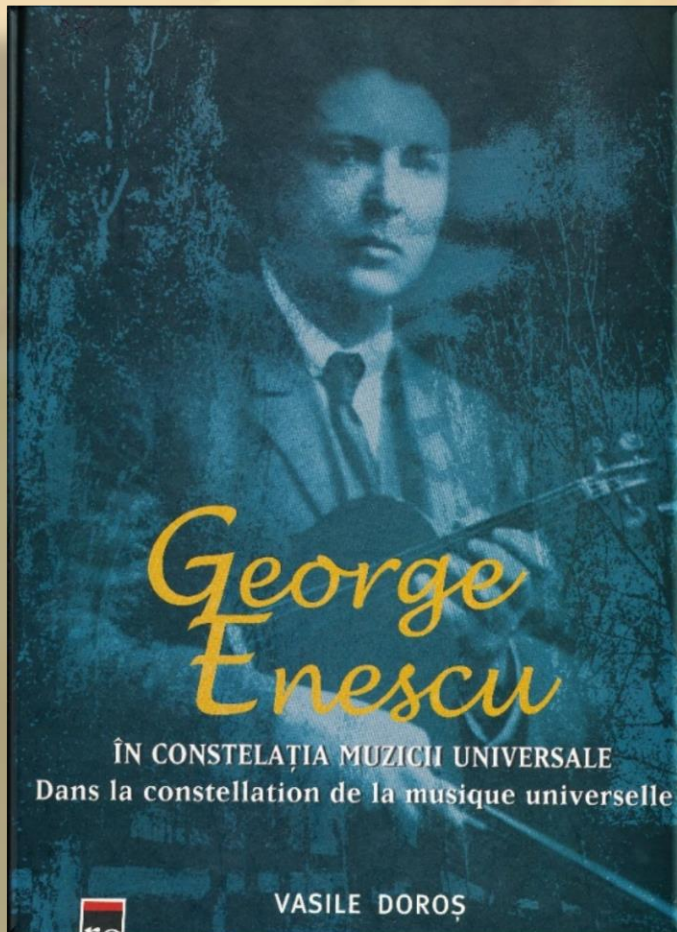

PREZENȚE ÎN MANUALE

PREZENȚE ÎN FILATELIE

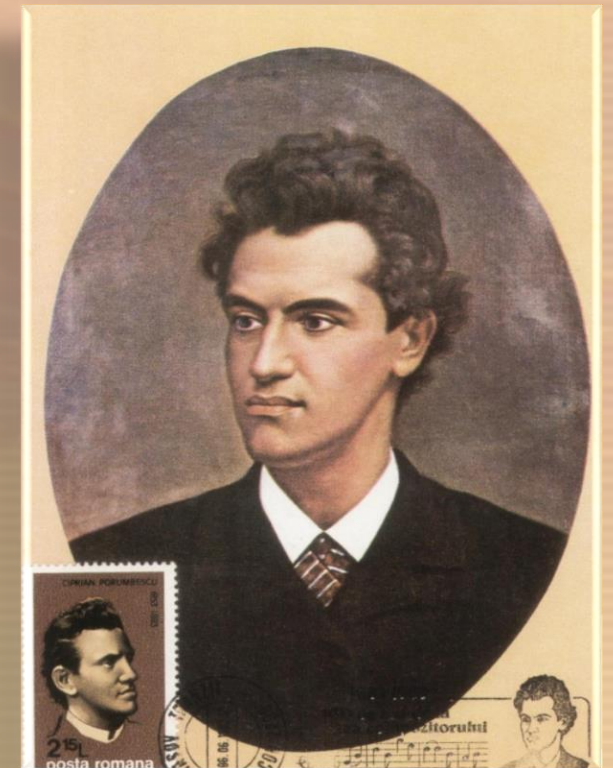
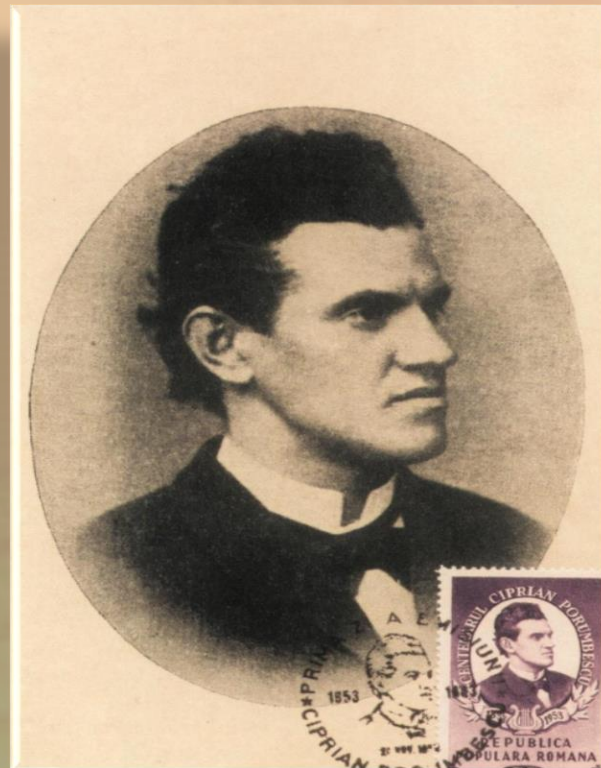

„Enescu, născut pe aceleași plaiuri ale nordului Moldovei, interpreta uneori Balada lui Ciprian Porumbescu, despre care Enescu afirma că ...era foarte talentat, dar îi lipsea școala străinătății”.

George Enescu

DOROȘ, Vasile. *George Enescu în constelația muzicii universale*.
București : RAO, 2005, p. 40. ISBN 973-576-810-0.

PREZENȚE ÎN SCULPTURĂ

Statuia lui Ciprian Porumbescu,
Stupca

Bustul lui Ciprian Porumbescu,
amplasat în Parcul Profesor Ioan
Nemeș din Suceava

Bustul lui Ciprian Porumbescu
din Iași

**LICEUL REPUBLICAN DE MUZICĂ
„CIPRIAN PORUMBESCU”, Chișinău**

**ȘCOALA DE ARTE „C. PORUMBESCU”,
mun. Bălți**

**Instituția vocațională
(extrașcolară)
Școla de Arte
„C.Porumbescu”, Bălți**

**CONSERVATORUL
CIPRIAN PORUMBESCU
Universitatea Națională de Muzică București**

**PLACA MEMORIALĂ la PALATUL NAȚIONAL al
ROMÂNILOR din CERNĂUȚI, azi în UCRAINA**

Ciprian Porumbescu și Berta Gordon

Viața și activitatea sa au fost imortalizate de către regizorul Gheorghe Vitanidis, care a realizat între anii 1972 și 1973 filmul artistic „Ciprian Porumbescu”, în două serii, cu Vlad Rădescu în rolul marelui compozitor și patriot.

Ciprian Porumbescu (1972)

Ciprian Porumbescu

Detalii Distribuție Imagini (30) Postere (5) Articole (3) Părerii (19) V

Regia

Gheorghe Vitanidis

Cu

Sebastian Papaiani, Vlad Rădescu

Gen film

Dramă Muzical

Ajustează gen 5 voturi

Durata

150 minute

Premiera în România

1972

<https://www.youtube.com/watch?v=CeY7VSYMSoc>

Momentul intalnirii dintre Mihai Eminescu si Ciprian Porumbescu

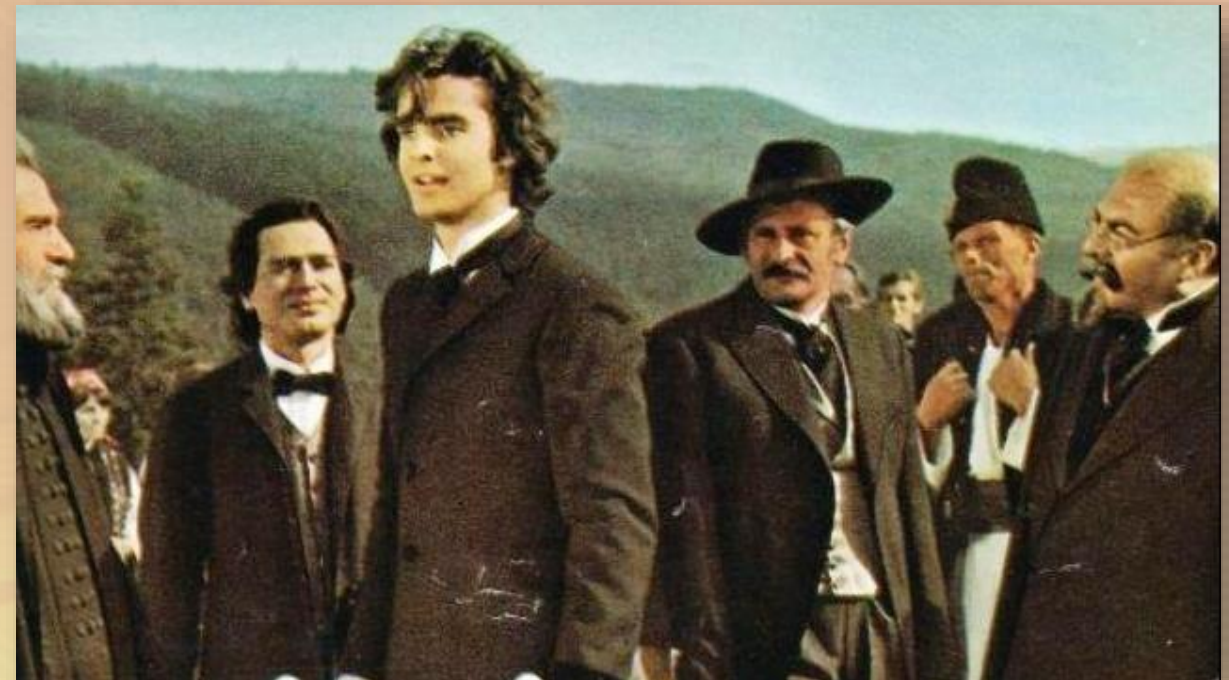
Devotat, la aniversarea a 400 de ani de la zidirea Mănăstirii Putna (15 august 1871), impresionează asistența cu interpretarea sa la vioară. Pe lângă oamenii din popor, în ȋtari strămoșești și cu fluierul la brâu, erau și studenți români de la București, Iași, Budapesta, Viena, Lipsca și Paris. Dar și bărbați iluștri, ca Mihail Eminescu, Ioan Slavici, Mihail Kogălniceanu, Grigore Tocilescu, Alexandru Xenopol.

Taraful era condus de vestitul Grigore Vindireu. Un tânăr înalt și mlădios, cu obrajii îmbujorați de entuziasm, asculta cu încordare muzica. După o vreme, se desprinse din mulțime și se îndreptă spre taraf. Dădu scurt din cap către Vindireu, căruia îi scoase ușurel vioara din mână, apoi prinse să cânte din ea cu și mai mult foc hora ce-i legăna pe dansatori. Din tăcerea ce se lăsase în preajmă se ridică deodată un val de ovații.

Tânărul violonist, Ciprian Porumbescu, făcu o scurtă plecăciune către mulțime, apoi se întoarse de unde venise. Acolo se adresă unui bărbat în anterioriu preoțesc, Iraclie Porumbescu, care l-a strâns puternic la pieptul său.

Ciprian Porumbescu avea să spună: *Tată, acum pot să mor, căci am cântat la întreaga Dacie!*

Lumea dorea să afle cine este acel tânăr.

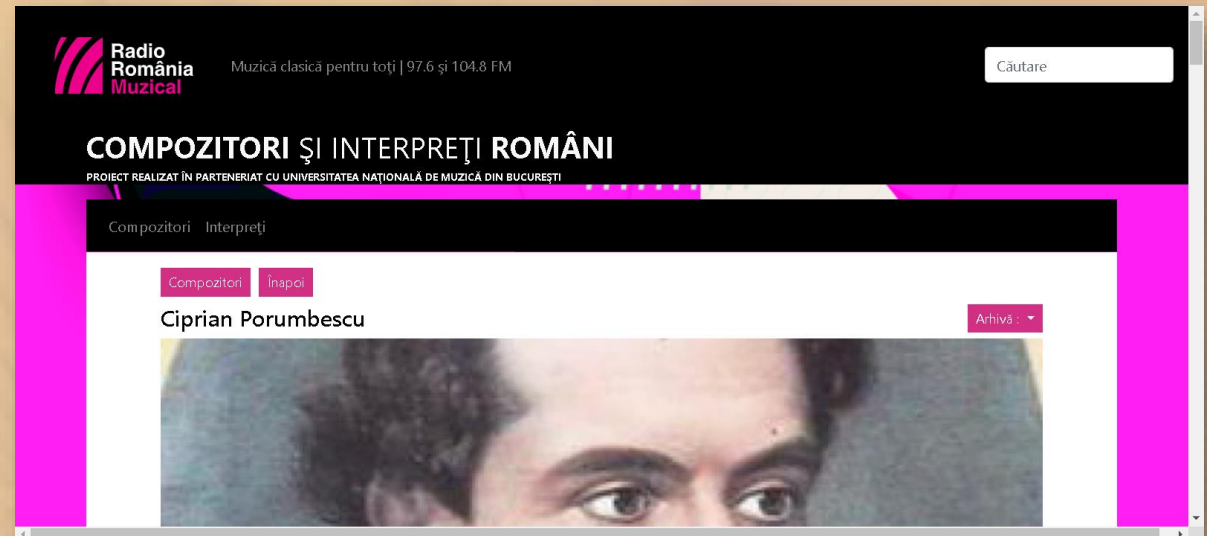

PREZENȚE ÎN INTERNET

The screenshot shows the BestMusic.ro website. At the top, there is a navigation menu with links for Home, Stiri, Concerte, Muzica, Poze, Liste, Artisti, Versuri, Teste, and Radi. Below the menu, the page title is "Biografie Ciprian Porumbescu". There are tabs for "Ciprian Porumbescu", "Discografie", "Biografie", and "Articole". A portrait of Ciprian Porumbescu is displayed on the left, with a "Like 52" button. To the right of the portrait, there is a text block starting with "Ciprian Porumbescu se naste la 14 octombrie 1853, la Sipotele Sucevei, intr-o casa modesta de tara, ca fiu al Emiliei si al preotului Itraclie Golembiovski. Viitorul compozitor va utiliza la inceput numele de Golembiovski, apoi, pentru o perioada Golembiovski-Porumbescu si mai apoi, Porumbescu." Below the text, there is a "Tweet" button and a paragraph starting with "Din cauza saraciei nu s-a putut bucura de o formare muzicala continua si completa. A inceput studiul muzicii la Suceava si Cernauti, unde conduce corul Societatii Culturale 'Arboroasa'." The page also features a search bar at the top right.

<http://www.bestmusic.ro/ciprian-porumbescu/biografie-ciprian-porumbescu/>

The screenshot shows the Radio România Muzical website. At the top, there is a navigation menu with links for Home, Secțiuni, Program, Documentarele RRC, Exclusiv online, Despre Radio, Arhivă, and Covid-19. Below the menu, the page title is "COMPOZITORI ȘI INTERPREȚI ROMÂNI". There are tabs for "Compozitori" and "Interpreți". A profile for "Ciprian Porumbescu" is displayed, with a "Like 52" button and a "Arhivă" dropdown menu. A portrait of Ciprian Porumbescu is shown below the profile. The page also features a search bar at the top right.

<https://www.clasic.radio/articol/ciprian-porumbescu/2436491/5331/2>

The screenshot shows the Istoria.md website. At the top, there is a navigation menu with links for Home, Secțiuni, Program, Documentarele RRC, Exclusiv online, Despre Radio, Arhivă, and Covid-19. Below the menu, the page title is "PORTRET: Ciprian Porumbescu – o viață plină de căutări, bucurii și neîmpliniri, curmată mult prea devreme". There is a "Căutare" search bar and a "Vezi programul" button. A portrait of Ciprian Porumbescu is shown below the profile. The page also features a search bar at the top right.

http://istoria.md/articol/192/Ciprian_Porumbescu,_compozitor

The screenshot shows the Radio România Cultural website. At the top, there is a navigation menu with links for Home, Secțiuni, Program, Documentarele RRC, Exclusiv online, Despre Radio, Arhivă, and Covid-19. Below the menu, the page title is "PORTRET: Ciprian Porumbescu – o viață plină de căutări, bucurii și neîmpliniri, curmată mult prea devreme". There is a "Căutare" search bar and a "Vezi programul" button. A portrait of Ciprian Porumbescu is shown below the profile. The page also features a search bar at the top right.

<https://www.radioromaniacultural.ro/portret-ciprian-porumbescu-o-viata-plina-de-cautari-bucurii-si-neimpliniri-curmata-mult-prea-devreme/>

MORMÂNTUL LUI CIPRIAN PORUMBESCU DIN STUPCA

**Cu ultimele forțe, Ciprian i-a șoptit surorii:
„Să nu lăsați muzica mea să moară!”.
Ultima lui dorință, ce se regăsește în ultima
strofă din „Cântecul tricolorului”, a fost
îndeplinită, pe crucea sa fiind puse culorile
drapelului românesc și versurile:**

**Iar când, fraților, m-oi duce
De la voi, și-o fi să mor
Pe mormânt atunci să-mi puneți
Mândrul nostru tricolor”.**

„Ciprian Porumbescu, creatorul primei opere românești, a reușit să surprindă cu multă sensibilitate autenticul românesc. Considerat unul dintre cei mai faimoși compozitori ai vremii sale, ne-a lăsat o valoroasă moștenire, astfel că ne putem bucura și astăzi de „Crai Nou”, „Balada pentru vioară și orchestră” op.29, „Pe-al nostru steag e scris Unire” (pe ale cărui note este pus astăzi imnul național al Albaniei – „Hymni i Flamurit”) sau melodia fostului imn al României, „Trei culori”, acestea fiind doar câteva dintre lucrările apreciate ale acestui mare patriot”.

<http://www.cultura.ro/ciprian-porumbescu-sa-nu-lasati-muzica-mea-sa-moara>

RESURSE ELECTRONICE

- **Colecția Bibliotecii Științifice USARB** – <http://primo.libuniv.md>
- <https://www.radoromaniacultural.ro/portret-ciprian-porumbescu-o-viata-plina-de-cautari-bucurii-si-neimpliniri-curmata-mult-prea-devreme/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=CeY7VSYMSoc>
- <http://www.cultura.ro/ciprian-porumbescu-sa-nu-lasati-muzica-mea-sa-moara>
- <http://www.bestmusic.ro/ciprian-porumbescu/biografie-ciprian-porumbescu>
- <https://www.clasic.radio/articol/ciprian-porumbescu/2436491/5331/2>
- http://istoria.md/articol/192/Ciprian_Porumbescu_compozitor
- <https://www.radoromaniacultural.ro/portret-ciprian-porumbescu-o-viata-plina-de-cautari-bucurii-si-neimpliniri-curmata-mult-prea-devreme>

Realizat:

**Elena ȚURCAN, bibliotecară principală,
SECȚIA de RELAȚII CU PUBLICUL**

Coordonatoare:

**Valentina TOPALO, bibliotecară principală,
CENTRUL MANIFESTĂRI CULTURALE**

2023